

องค์ความรู้ด้านการวิจัย

การเขียนบทความทางวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี

คณะกรรมการการจัดการความรู้

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ

ปีการศึกษา 2560

องค์ความรู้ด้านการวิจัย :

การเขียนบทความทางวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี

โดย คณะกรรมการการจัดการความรู้ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยพายัพ

4 พฤษภาคม 2561

สารบัญ

บทนำ	2
แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา	3
แผนการจัดการความรู้	4
คณะผู้ร่วมดำเนินการ	10
การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้.....	8
ประเด็น: สิ่งสำคัญในการเริ่มต้นเขียนบทความวิชาการ.....	9
ประเด็น: การเลือกหัวข้อเรื่องในการเขียนบทความวิชาการ.....	10
ประเด็น: การเตรียมตัวในการเขียนบทความ.....	11
ประเด็น: ส่วนประกอบของบทความวิชาการ.....	12
ประเด็น: ช่องทางและขั้นตอนการเผยแพร่และตีพิมพ์บทความวิชาการ.....	13
สรุปความรู้ที่ได้.....	14
ภาคผนวก.....	15
รูปภาพประกอบ.....	15

บทนำ

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ นับเป็น 1 ใน 8 สาขาวิชาแรกที่เปิดดำเนินการพร้อมกับการก่อตั้งวิทยาลัยพายัพเมื่อปี พ.ศ.2517 โดยมีอาจารย์แคโรลีน คิงฮิลล์ เป็นหัวหน้าสาขาวิชาดุริยางคศิลป์คนแรก การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ทางวิชาการดนตรีสากล แบบรอบด้าน เพื่อให้สามารถทำงานด้านดนตรีได้อย่างหลากหลาย ในปีการศึกษา 2560 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้เปิดหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิตและ ดำเนินการสอนโดยคณาจารย์ประจำวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีหลากหลายด้านจำนวน 27 ท่าน และอาจารย์พิเศษจำนวน 4 ท่าน

เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยตามยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะการบริหารจัดการเพื่อสร้างประสิทธิภาพ ความมั่นคง ยั่งยืน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป้าประสงค์ที่ 2.2 บุคลากรมีขีดความสามารถเชิงสมรรถนะตามตำแหน่งงานและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ตัวชี้วัดที่ 16 ร้อยละของบุคลากรที่มีความสามารถเชิงสมรรถนะตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งต่อบุคลากรทั้งหมด กลยุทธ์ที่ 2.2.2 ส่งเสริมการจัดการความรู้ที่สำคัญของมหาวิทยาลัยอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการจัดระบบองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์หรือ ความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคล และความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานมาบันทึกในรูปแบบของเอกสาร เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้ และพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยในปีการศึกษา 2560 นี้ วิทยาลัยได้รับการสนับสนุนจากสำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา ฝ่ายงานจัดการความรู้ ได้ให้ความรู้ด้านวิธีการดำเนินงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ถูกต้อง สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตามหัวข้อความรู้ที่ระบุไว้ตั้งแต่ต้น

แรงบันดาลใจ/สถานการณ์ปัญหา

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้ระบุหัวข้อองค์ความรู้ด้านการทำวิจัย : การเขียนบทความทางวิชาการ และผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี มาจากคณะกรรมการบริหารวิทยาลัยได้ร่วมกันประชุมกับคณาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ทั้งหมด เพื่อร่วมกันเลือกองค์ความรู้จากอาจารย์ที่มีความรู้ด้านการทำวิจัย ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรเศรษฐ์ อุดาการ เนื่องจากอาจารย์ได้รับตำแหน่งทางวิชาการจากการทำผลงาน สร้างสรรค์ทางดนตรีและการเขียนบทความทางวิชาการ ทำให้สามารถเล่าและแบ่งปันประสบการณ์ การทำผลงานทางวิชาการในแนวทางของดนตรี และแนะนำวิธีการต่างๆที่น่าสนใจ เพื่อให้อาจารย์ ท่านอื่น ๆ ที่สนใจในการเขียนบทความทางวิชาการได้ศึกษาเพิ่มเติม และให้อาจารย์อัจฉรา อุ่นใจเป็น เลขาธิการ นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้ง 4 ครั้งที่ได้จัดขึ้นในวันพุธ ระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ และเดือน มีนาคม 2561 คณะกรรมการทุกท่านที่มีความต้องการที่จะเข้าร่วม กิจกรรมนี้เพราะเห็นว่าสามารถนำไปใช้ในการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้ตรงและบรรลุ วัตถุประสงค์ของหัวข้อในการทำผลงานทางวิชาการของตัวเองให้มากที่สุด โดยมีอาจารย์ที่มี ประสบการณ์ตรงมาช่วยให้คำแนะนำและปรับวิธีการและขั้นตอนในการทำผลงานทางวิชาการให้ สำเร็จตามวัตถุประสงค์

นอกจากนี้อาจารย์หลายท่านยังมีความคิดเห็นว่าหากได้รับคำแนะนำจากผู้ที่เคยเขียน บทความวิชาการทางดนตรีโดยเฉพาะแล้ว จะสามารถช่วยปรับวิธีการเขียน แนวทางการเขียนเนื้อหา ในบทความทางวิชาการที่เป็นไปในเชิงวิชาการและมีคุณภาพที่ดี

แผนการจัดการความรู้

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ขอบเขต KM : การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการเขียนบทความทางวิชาการได้ หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี มาผลิตผลงานทางวิชาการได้ อย่างน้อย 1 งาน 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
1	การประชุมคณะกรรมการบริหาร เพื่อระดมความคิดในการคัดเลือกหัวข้อที่สำคัญในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ซึ่งได้แก่ “การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี”		คณะกรรมการบริหาร และคณาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดประเด็นความรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนด	อย่างน้อย ร้อยละ 80 ของ คณะกรรมการบริหาร ทั้งหมด	2,058	คณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยฯ	
2	ค้นหาผู้มีความรู้ในการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรีซึ่ง คณะกรรมการบริหารได้เสนอ ผศ. นรเศรษฐ์ อุดาการ เป็นประธาน	14, 21, 28 กุมภาพันธ์ และ 4 มีนาคม 2561	จัดกิจกรรมการจัดการความรู้จำนวน 4 ครั้ง โดยให้ ผศ. นรเศรษฐ์ อุดาการ เป็นประธาน กลุ่ม และให้ อาจารย์ อัจฉรา อุ๋นใจ เป็นเลขานุการ กลุ่ม โดยเชิญคณาจารย์ที่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้ได้องค์ความรู้ด้านการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี	อย่างน้อย 5 คน ขึ้นไปและทุกคนที่เข้าร่วม กิจกรรม ได้เสนอความรู้ และได้ แสดง ความ คิดเห็น ทุกกิจกรรม ที่จัด		คณะกรรมการจัดการความรู้กลุ่ม การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี	คณะกรรมการจัดการความรู้กลุ่ม การจัดการความรู้ กลุ่มการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี

ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ขอบเขต KM : การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการเขียนบทความทางวิชาการได้ หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม : 1. อาจารย์ประจำสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรีมาผลิตผลงานทางวิชาการได้ อย่างน้อย 1 งาน							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
3	เลขานุการของกลุ่มสรุปความรู้ตามประเด็นและจัดหมวดหมู่ความรู้จากกิจกรรม CoP	21 มีนาคม-25 เมษายน 2561	เอกสารสรุปความรู้ตามประเด็นความรู้	ได้เอกสารความรู้ครบถ้วนตามประเด็นที่กำหนด		อาจารย์ อัจฉรา อุ่นใจ	เลขานุการกลุ่ม
4	การประมวลและกลั่นกรองความรู้พิจารณาเนื้อหาความถูกต้องขององค์ความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำเป็นเล่มความรู้	2-9 พฤษภาคม 2561	เล่มความรู้	1 เล่ม		ผศ. นรเศรษฐ์ อุดการ และ อาจารย์ธัญลักษณ์ ฎิริยะพันธ์	ประธานกลุ่มและคณะกรรมการจัดการความรู้มหาวิทยาลัยพายัพ

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์</p> <p>ขอบเขต KM : การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการเขียนบทความทางวิชาการได้</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี มาผลิตผลงานทางวิชาการได้ อย่างน้อย 1 งาน 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
5	การเข้าถึงความรู้ นำองค์ความรู้ ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายใน คณะรับทราบ	16-23 พฤษภาคม 2561	มีการเผยแพร่องค์ ความรู้พื้นฐานความรู้ ของมหาวิทยาลัยแจ้ง ในที่ประชุมคณะ เพื่อให้บุคลากร รับทราบ	ภายใน 1 สัปดาห์ หลังจาก ได้เล่ม ความรู้ ฉบับ สมบูรณ์มี วาระแจ้ง ให้ บุคลากร ได้รับ ทราบถึง ช่องทาง ในการ เข้าถึง ความรู้		คณะกรรมการ บริหาร วิทยาลัยฯ	คณะกร รรมการ บริหาร วิทยาลัย ฯ

แบบฟอร์ม 3 – แผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) : กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)							
<p>ชื่อหน่วยงาน : วิทยาลัยดุริยางคศิลป์</p> <p>ขอบเขต KM : การเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี</p> <p>เป้าหมาย KM (Desired State) : คณะวิชาสามารถจัดการความรู้ด้านการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรีได้</p> <p>หน่วยที่วัดผลได้เป็นรูปธรรม :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อาจารย์ประจำสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการเขียนบทความวิชาการและผลงานสร้างสรรค์ทางดนตรี มาผลิตผลงานทางวิชาการได้ อย่างน้อย 1 งาน 							
ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ	สถานะ
6	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ภายในคณะวิชา	16 พฤษภาคม 2561	มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับบุคลากร ภายในคณะโดยเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณาจารย์ โดยให้เลขานุการที่ประชุมร่วมกับประธานของแต่ละกลุ่มร่วมการบรรยาย ความรู้ที่ได้รับให้ คณาจารย์ทุกท่านฟัง	คณาจารย์ได้รับ ความรู้ จากการ จัด กิจกรรม แลกเปลี่ยน เรียนรู้ อย่าง น้อย 1 ครั้ง		คณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยฯ	คณะกรรมการบริหาร วิทยาลัยฯ
7	การนำองค์ความรู้ด้านการเขียน บทความวิชาการและผลงาน สร้างสรรค์ทางดนตรี มาใช้ในการ ผลิตผลงานทางวิชาการ	ก่อนเปิด ภาค การศึกษาที่ 1 ปี การศึกษา 2561	จำนวนผลงานที่มาใช้ ในการสอน	อย่าง น้อย 1 งาน		คณะกรรมการจัดการ ความรู้กลุ่ม การเขียน บทความ วิชาการและ ผลงาน สร้างสรรค์ ทางดนตรี	

คณะผู้ร่วมดำเนินการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นรเศรษฐ์ อุดาการ	ประธาน
2. อาจารย์ธัญลักษณ์ ภูริยะพันธ์	กรรมการ
3. อาจารย์ธวัช อัสวเดชาฤทธิ์	กรรมการ
4. อาจารย์เรมีย์ นามเทพ	กรรมการ
5. อาจารย์พันธวัจน์ นาวิก	กรรมการ
6. ดร.ชัยพฤกษ์ เมฆรา	กรรมการ
7. อาจารย์ดนุชา สมใจดี	กรรมการ
8. อาจารย์หทัยา เฮ็ฟเนอร์	กรรมการ
9. อาจารย์Peter Vandermooretele	กรรมการ
10. อาจารย์Annette George	กรรมการ
11. อาจารย์อัจฉรา อุ่นใจ	กรรมการและเลขานุการ

การถอดบทเรียนและสังเคราะห์ความรู้

ประเด็น: สิ่งสำคัญในการเริ่มต้นเขียนบทความวิชาการ

เล่าเรื่อง: ผ.ศ. นรเศรษฐ์ ฤตการ

สรุปประเด็น

หัวข้อ : การเขียนบทความวิชาการ

ประธานได้แนะวิธีและช่องทางในการจัดทำผลงานทางวิชาการ การจัดทำการจัดการความรู้ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นในการกระตุ้นให้คณาจารย์ในคณะเริ่มต้นเขียนบทความวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการอธิบายให้เข้าใจถึงหลักการเบื้องต้นและแนวคิดในการเริ่มต้นเขียนบทความวิชาการ

ลักษณะของบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางดนตรีควรมีลักษณะดังนี้

1. ควรเป็นการนำเสนอองค์ความรู้ ที่เป็นความรู้ที่เชื่อถือได้ และสามารถอธิบายและอ้างอิงได้ในทางวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม
2. มีการจัดเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ
3. มีการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นอย่างมีสาระและมีประโยชน์ ซึ่งอาจได้มาจากการวิเคราะห์และการนำเสนอแนวคิดจากประสบการณ์ส่วนตัว หรือเป็นการแทรกการอ้างอิงจากประสบการณ์ของบุคคลอื่นก็สามารถเป็นไปได้
4. มีการสอดแทรกแนวคิด เพื่อการนำเอาความรู้ที่ได้ไปบูรณาการให้เกิดประโยชน์ หรืออาจเป็นการจุดประเด็นเพื่อให้ผู้อ่านนำไปเป็นฐานทางความรู้และพัฒนาต่อยอดต่อไป
5. ต้องอ้างอิงแหล่งวิชาการต่าง ๆ อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักจรรยาบรรณของนักวิชาการ

วัตถุประสงค์ในการเขียนบทความวิชาการ

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ต้องการเขียนให้ใครอ่าน
2. กำหนดเนื้อหา ต้องการเขียนเรื่องอะไร
3. กำหนดสาระสำคัญและประเด็นหลัก ๆ ที่ต้องการนำเสนอ มีกี่ประเด็น อะไรบ้าง ต้องมีตัวอย่างต้องมีเหตุผลในการนำเสนอในแต่ละประเด็นอย่างชัดเจน
4. กำหนดช่องทาง วารสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่ต้องการนำบทความไปตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่
5. กำหนดกรอบเวลาที่ต้องการนำบทความไปตีพิมพ์ ซึ่งขั้นตอนนี้อาจเป็นเรื่องยากที่ผู้เขียนจะเป็นผู้กำหนด เพราะยังมีปัจจัยที่ต้องขึ้นอยู่กับผู้ทรงคุณวุฒิที่อ่านบทความ และบางวารสารจำนวนบทความที่รอตีพิมพ์อยู่ค่อนข้างมาก อาจต้องใช้เวลานานในการรอการตีพิมพ์ ดังนั้นผู้เขียนบทความต้องคำนวณเวลาเพื่อขั้นตอนการตีพิมพ์ด้วย

ประเด็น: การเลือกหัวข้อเรื่องในการเขียนบทความวิชาการ

เล่าเรื่อง: อาจารย์หทัยา เฮ้ฟเนอร์ และอาจารย์ดนูชา สมใจดี

สรุปประเด็น: เสนอหัวข้อ “การเตรียมตัวเพื่อการสอบเข้าเรียนต่อสาขาดนตรีในระดับอุดมศึกษา” เป็นการเขียนร่วมกันระหว่างอาจารย์ทั้ง 2 ท่าน ประชานคิดว่าเป็นหัวข้อที่ดีที่น่าจะมีกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการอ่านค่อนข้างมาก อาจารย์ชัยพฤกษ์กล่าวเสริมถึงเรื่องการใช้ข้อมูลจากสถาบันต่าง ๆ ต้องระวังให้มาก ทางที่ดีควรเขียนให้มีความเป็นกลางน่าจะดีที่สุด

เล่าเรื่อง: อาจารย์ธเนศ วงศ์สิงห์

สรุปประเด็น: เสนอหัวข้อ “การใช้เนื้อหาทฤษฎีดนตรีสอดแทรกในการสอนปฏิบัติกีตาร์ไฟฟ้า” เป็นเนื้อหาที่ต่อยอดจากการเรียนทฤษฎีดนตรีในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นการบูรณาการวิชาแกนของการเรียนดนตรีในระดับอุดมศึกษากับวิชาปฏิบัติดนตรี

เล่าเรื่อง: อาจารย์เรมีย์ นามเทพ

สรุปประเด็น: เสนอหัวข้อ “การบรรเลงอีเลคโทนในบทบาทของเครื่องดนตรีในวงซิมโฟนีออร์เคสตรา กับบทเพลงคอนแชร์โต้” ซึ่งจะเป็นการนำเสนอตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมโปรแกรมอีเลคโทน การแปลงโน้ตจากสกออร์ออร์เคสตรามาเป็นโน้ตอีเลคโทน การฝึกซ้อมกับเครื่องเดี่ยว รวมถึงการเตรียมตัวในการแสดง

เล่าเรื่อง: อาจารย์อัจฉรา อุ่นใจ

สรุปประเด็น: เสนอหัวข้อ “บทวิเคราะห์โครงสร้างเสียงประสานของบทประพันธ์ The Poem of Ecstasy ของ Alexander Scriabin” อาจารย์ชัยพฤกษ์แนะนำว่าเนื้อหาของบทความค่อนข้างยาว อาจตัดทอนลงเป็นหัวข้อย่อย เพื่อให้สอดคล้องกับการจำกัดจำนวนหน้าตีพิมพ์ของแต่ละวารสาร น่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่า

สรุปประเด็นจากคณาจารย์การเลือกหัวข้อเรื่องในการเขียนบทความวิชาการ

1. เลือกเขียนในหัวข้อเรื่องที่ตนเองถนัด รู้อย่างลึกซึ้ง เพราะจะทำให้ง่ายกับการเขียนและบรรยาย
2. เลือกเขียนในหัวข้อที่ตนเองมีความสนใจ เพราะจะทำให้มีความอยาก และกระตือรือร้น ในการค้นหาข้อมูลเพื่อการเขียน
3. เลือกตามกระแสที่สังคมกำลังให้ความสนใจ เช่น การเรียนการสอนดนตรีในยุคปัจจุบัน เป็นต้น
4. ควรมีข้อที่เข้าใจได้ง่ายและดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน จากนั้นจึงเข้าสู่เนื้อหาที่ดี ถูกต้อง มีหลักการ กระชับได้ใจความและชัดเจน
5. มีการใช้หลักทฤษฎีอย่างมีเหตุมีผล และที่สำคัญมีแหล่งอ้างอิงข้อมูลที่เชื่อถือได้
6. ควรระมัดระวังข้อความหรือคำที่มีความหมายที่วกวน ขวนให้สับสน ไม่ควรใช้คำฟุ่มเฟือย เลือกประโยคที่สั้น กระชับรัดและได้ใจความชัดเจนในแบบที่ต้องการสื่อ

ประเด็น: การเตรียมตัวในการเขียนบทความ

เล่าเรื่อง: ผ.ศ. ดร.ชัยพฤกษ์ เมขรา

สรุปประเด็น: การเตรียมตัวในการเขียนบทความ

1. ต้องมีการวางแผนในการเขียน ค้นคว้ารวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการนำมาเขียน
2. เขียนโครงร่าง จัดหมวดหมู่หัวข้อ และลำดับการเขียนของประเด็นหลัก และประเด็นรอง
3. ลงมือเขียน และเรียบเรียง เขียนตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามลำดับ
4. ตรวจสอบเช็คและแก้ไขให้สมบูรณ์

ประเด็น: ส่วนประกอบของบทความวิชาการ

เล่าเรื่อง ผ.ศ. นรเศรษฐ์ อุดาการ

สรุปประเด็น: ส่วนประกอบของบทความวิชาการ

1. ชื่อเรื่อง
ควรต้องเป็นภาษาที่เป็นทางการ ชื่อเรื่องต้องสื่อความหมายที่ชัดเจน ไม่คลุมเคลือ มีความน่าสนใจ
2. บทคัดย่อ
ต้องสั้น กระชับได้ใจความ เน้นประเด็นที่สำคัญ เมื่ออ่านแล้วต้องเข้าใจ ต้องเห็นภาพรวมของบทความในทันที ที่สำคัญควรมีคำสำคัญเพื่อให้ระบบสืบค้นฐานข้อมูลสามารถตรวจพบได้ง่าย
3. บทนำ
เป็นส่วนสำคัญที่นำความสนใจของผู้อ่านที่จะอ่านต่อไป ผู้เขียนต้องสอดแทรกเทคนิคเท่าที่ได้ในการจูงใจให้ผู้อ่านเห็นประโยชน์ต่อไป
4. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์
เป็นการนำเสนอแนวคิดที่มาของปัญหา หรือความสำคัญของเรื่องที่เขียน
5. ขอบเขตของบทความ
เป็นการชี้ให้ผู้อ่านได้รู้ถึงเนื้อหาที่กำลังจะอ่าน ควรมีการกำหนดขอบเขตให้ชัดเจน กระชับ ได้ใจความ ไม่ควรมีความสลับซับซ้อนมากเกินไป
6. คำจำกัดความหรือนิยามต่าง ๆ
หากในบทความมีศัพท์เฉพาะทางที่อาจนำมาซึ่งความสับสน ผู้เขียนควรระบุความหมายให้ชัดเจนเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน
7. เนื้อเรื่อง
ขั้นตอนนี้ เป็นการใช้ความสามารถของผู้เขียนที่ต้องใช้ทั้งหลักการของเหตุผล เชื่อมโยงกับศิลปะการใช้ภาษาในการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกสนุก ได้ความรู้จากบทความ และเกิดความประทับใจ
8. ส่วนสรุป
บทความวิชาการที่ดีต้องมีการสรุปประเด็นที่สำคัญของบทความ เพื่อเป็นการย้ำถึงผลลัพธ์ที่ได้ หรือเป็นการทิ้งท้ายให้ผู้อ่านได้คิดพัฒนาต่อไป
9. ส่วนอ้างอิง

ส่วนนี้เป็นส่วนสำคัญเพราะเป็นฐานของข้อมูลต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการเขียนบทความ เมื่อมีการนำเอาองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ ต้องมีการให้เกียรติกับเจ้าของผลงาน นั้น ๆ ด้วยการอ้างอิงถึงในทุกครั้ง

ประเด็น: ช่องทางและขั้นตอนการเผยแพร่และตีพิมพ์บทความวิชาการ

เล่าเรื่อง: ผ.ศ. นรเศรษฐ์ อุดาการ

สรุปประเด็น: ช่องทางและขั้นตอนการเผยแพร่และตีพิมพ์บทความวิชาการ

ช่องทางการเผยแพร่บทความวิชาการในปัจจุบันมีหลายช่องทาง มีทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ อาทิเช่น วารสารทางวิชาการ หนังสือรวมเรื่อง รวมถึงยังมีช่องทางการนำเสนอบทความ วิชาการในรูปแบบของงานประชุม สัมมนาทางวิชาการ การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น

ในกรณีที่เลือกช่องทางการตีพิมพ์บทความวิชาการควรคำนึงถึงคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นวารสารที่ถูกรับรองการจัดอันดับโดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ให้อยู่ในกลุ่มวารสารกลุ่มที่ 1 หรือ 2 ซึ่งผู้เขียนบทความสามารถเข้าตรวจสอบได้ที่ http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/Evaluation/NewJ/2560/News.html
2. ในปัจจุบันวารสารที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาดนตรีโดยเฉพาะที่เข้าอยู่ในวารสารกลุ่มที่ 1 น่าจะมีเพียง 3 ฉบับเท่านั้นคือ
 - 2.1 วารสารดนตรีรังสิต ซึ่งจัดพิมพ์โดยวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต
 - 2.2 วารสารเพลงดนตรี ซึ่งจัดพิมพ์โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 2.3 วารสารดนตรีอาเซียน เป็นวารสารที่เป็นสื่อสำหรับงานวิจัยทางดนตรีในสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื้อหาของวารสารนำเสนอทั้งทางด้านการเรียนการสอน การแสดง ประวัติศาสตร์ และการพัฒนาดนตรีของประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจัดพิมพ์โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล
3. เป็นวารสารที่มีการจัดการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องทุกปี ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด
4. เป็นวารสารที่ออกต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
5. กองบรรณาธิการประกอบไปด้วยผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในสายวิชาชีพที่ตรงกับหัวข้องานเขียนบทความ
6. มีผู้ทรงคุณวุฒิอ่านพิจารณาบทความอย่างน้อย 2 ท่าน

7. จัดเป็นวารสารที่มีการวัดค่าอ้างอิงบทความวารสาร (Impact Factor) ในแต่ละปี
ค่อนข้างสูง
8. มีรายชื่ออ้างอิงอยู่ในฐานข้อมูลของต่างประเทศ

อีกหนึ่งวารสารที่เป็นช่องทางที่ค่อนข้างสะดวกและรวดเร็วและได้รับการจัดอันดับให้อยู่ในฐานของดัชนีวารสารไทย คือ วารสารวิชาการ Veridian E-Journal ซึ่งจัดพิมพ์โดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งบทความของอาจารย์นรเศรษฐ์ได้เคยตีพิมพ์ลงวารสารฉบับนี้มาแล้ว

สรุปความรู้ที่ได้

การเขียนบทความวิชาการทางดนตรีต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่เป็นความถนัดของผู้เขียน มีประโยชน์ ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องอาศัยหลักการของความเป็นเหตุเป็นผลที่เข้าใจได้ มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เข้าใจได้ง่าย ไม่สลับซับซ้อนและยากต่อการทำความเข้าใจ มีขั้นตอนในการนำเสนอองค์ความรู้ที่มีระบบ เป็นขั้นเป็นตอน มีการวางแผนอย่างพิถีพิถันในการเขียน เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้สาระอย่างชัดเจน มีการอ้างอิงแหล่งที่มาขององค์ความรู้อย่างชัดเจนและเปิดเผย การตั้งชื่อเรื่องที่น่าสนใจ กระชับ เข้าใจได้ง่ายถึงเรื่องราวที่ต้องการสื่ออย่างชัดเจน

การเลือกช่องทางในการเผยแพร่บทความวิชาการควรต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของวารสารที่ถูกจัดอันดับโดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา ควรตรวจเช็คคุณลักษณะของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้พิจารณาบทความให้ตรงกับสายงานหรือหัวข้อของการเขียนบทความซึ่งควรต้องมีอย่างน้อย 2 ท่าน

สิ่งสำคัญที่สุดของการเขียนบทความวิชาการที่ต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดคือ ผู้เขียนต้องมีจรรยาบรรณของนักวิชาการอย่างเคร่งครัด

ภาคผนวก

- รูปภาพประกอบ

